EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 7.9.2026.
COM(2026) 448 final

2026/0249 (NLE)

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

o stajalištu koje u ime Europske unije treba zauzeti o izmjenama prilogâ Sporazumu o međunarodnom cestovnom prijevozu opasnih tvari (ADR) i propisa priloženih Europskom sporazumu o međunarodnom prijevozu opasnih tvari unutarnjim plovnim putovima (ADN)

OBRAZLOŽENJE

1. PREDMET PRIJEDLOGA

Ovaj se prijedlog odnosi na odluku kojom se utvrđuje stajalište koje u ime EU-a treba zauzeti o izmjenama prilogâ Europskom sporazumu o međunarodnom cestovnom prijevozu opasnih tvari (ADR) i propisa priloženih Europskom sporazumu o međunarodnom prijevozu opasnih tvari unutarnjim plovnim putovima (ADN), koji se primjenjuju od 1. siječnja 2027., u vezi s predviđenim istekom roka mirovanja tijekom kojeg ugovorne stranke članice Radne skupine za prijevoz opasnih tvari (WP.15) i Upravnog odbora ADN-a mogu uložiti prigovor na predložene izmjene za izdanje za 2027.

2. KONTEKST PRIJEDLOGA

Navedenim prilozima i propisima, poznatijima kao prilozi ADR-u i propisi priloženi ADN-u, uređuje se međunarodni prijevoz opasnih tvari cestama odnosno unutarnjim plovnim putovima između članica Gospodarske komisije Ujedinjenih naroda za Europu (UNECE) koje su također ugovorne stranke ADR-a i ADN-a.

Razvoj prijevoza opasnih tvari cestama i unutarnjim plovnim putovima unutar EU-a te između EU-a i susjednih zemalja ključni je element europske zajedničke prometne politike i njime se osigurava pravilno funkcioniranje svih industrijskih grana koje proizvode ili koriste robu razvrstanu kao opasnu prema ADR-u i ADN-u. Prilagođavanje tih sporazuma tehničkom i znanstvenom napretku stoga je ključno za razvoj prometa i povezanih grana industrije. Izmjenama se namjerava uskladiti ADR i ADN s Oglednim propisima UN-a, uključujući nove definicije, kriterije razvrstavanja i UN brojeve, zahtjeve za pakiranje i označavanje, ažuriranje primjenjivih normi i tehničkih zahtjeva te uredničke ispravke.

Međunarodne odredbe o prijevozu opasnih tvari utvrđene su u raznim međunarodnim organizacijama, na primjer u UNECE-u, Međuvladinoj organizaciji za međunarodni željeznički prijevoz (OTIF) i nizu specijaliziranih tijela Ujedinjenih naroda. Budući da pravila moraju biti međusobno kompatibilna, među uključenim organizacijama razvijen je složen međunarodni sustav za koordinaciju i usklađivanje. Odredbe se prilagođavaju svake dvije godine.

2.1. Sporazum o međunarodnom cestovnom prijevozu opasnih tvari (ADR)

Sporazumom o međunarodnom cestovnom prijevozu opasnih tvari (ADR) regulira se međunarodni cestovni prijevoz opasnih tvari između država članica UNECE-a i drugih zemalja koje primjenjuju ADR (ugovorne stranke ADR-a). ADR je stupio na snagu 29. siječnja 1968.

EU nije stranka ADR-a, ali su sve njegove države članice ugovorne stranke tog sporazuma.

2.2. Europski sporazum o međunarodnom prijevozu opasnih tvari unutarnjim plovnim putovima (ADN)

Europskim sporazumom o međunarodnom prijevozu opasnih tvari unutarnjim plovnim putovima (ADN) regulira se međunarodni prijevoz opasnih tvari unutarnjim plovnim putovima između država članica UNECE-a koje primjenjuju ADN (ugovorne stranke ADN-a). ADN je stupio na snagu 28. veljače 2008.

EU nije stranka ADN-a, ali trinaest njegovih država članica ugovorne su stranke tog sporazuma.

2.3. Radna skupina za prijevoz opasnih tvari (WP.15) i Upravni odbor ADN-a

Radna skupina za prijevoz opasnih tvari (WP.15), Upravni odbor ADN-a i Odbor za sigurnost ADN-a (WP.15/AC.2) tijela su osnovana u okviru UNECE-a sa zadatkom odlučivanja o izmjenama ADR-a i ADN-a. Čine ih predstavnici država članica UNECE-a koje primjenjuju ADR i ADN. Svaka ugovorna stranka ADR-a i ADN-a ima pravo glasa.

U skladu s poglavljem VII. „Glasovanje” Statuta i Poslovnika radne skupine WP.15, samo punopravni članovi imaju po jedan glas u WP.15, a odluke tog tijela prvenstveno se donose konsenzusom. U WP.15 glasuje se dizanjem ruku.

Člankom 17. stavkom 7. ADN-a propisano je da svaka ugovorna stranka zastupljena na sjednici Upravnog odbora ADN-a ima jedan glas.

Izmjene koje su donesene tijekom dvogodišnjeg razdoblja 2024. – 2026. uključuju cijeli niz prilagodbi tehničkom i znanstvenom napretku.

Za ADR, WP.15 je odlučio o predloženim izmjenama na svim sjednicama navedenima u odjeljku 2.4. Za ADN, Upravni odbor odlučio je o izmjenama na svojoj 35. sjednici u Ženevi 30. siječnja 2026.

U skladu s člankom 14. ADR-a, kad WP.15 odluči o predloženoj izmjeni prilogâ ADR-u, ona se mora smatrati prihvaćenom, osim ako barem trećina ugovornih stranaka ili pet ugovornih stranaka ako je trećina više od tog broja dostavi glavnom tajniku Ujedinjenih naroda pisanu obavijest o prigovoru na predloženu izmjenu u roku od tri mjeseca od dana kad je on objavi.

U skladu s člankom 20. ADN-a, kad Upravni odbor ADN-a odluči o predloženim izmjenama, one se moraju smatrati prihvaćenima, osim ako barem trećina ugovornih stranaka ili pet ugovornih stranaka ako je trećina više od tog broja dostavi glavnom tajniku Ujedinjenih naroda pisanu obavijest o prigovoru na predloženu izmjenu u roku od tri mjeseca od dana kad je on objavi.

Izmjene koje je donio WP.15 poslane su glavnom tajniku Ujedinjenih naroda kako bi ih se moglo dostaviti ugovornim strankama ADR-a 1. srpnja 2026. i kako bi ih one mogle prihvatiti u skladu s postupkom iz članka 14. ADR-a, a dostupne su i na internetu[1].

Izmjene koje je donio Upravni odbor ADN-a dostavio je glavni tajnik Ujedinjenih naroda ugovornim strankama ADN-a 1. srpnja 2026. kako bi ih one mogle prihvatiti u skladu s postupkom iz članka 20. ADN-a, a dostupne su i na internetu[2].

Do 30. rujna 2026. za ADR i za ADN glavni tajnik Ujedinjenih naroda u svojoj funkciji depozitara može zaprimati prigovore na izmjene kako su donesene na prethodno navedenim sjednicama.

[1] CN.252.2026-Eng.pdf.
[2] CN.254.2026-Eng.pdf.

2.4. Predviđeni akti radne skupine WP.15 i Upravnog odbora ADN-a

Svrha je predviđenih akata ažuriranjem određenih odredbi zajamčiti siguran i zaštićen prijevoz opasnih tvari cestama i unutarnjim plovnim putovima. To među ostalim uključuje ažuriranje popisa opasnih tvari za prijevoz, uputa za pakiranje, popisa primjenjivih normi i drugih tehničkih zahtjeva za različite vrste spremnika.

Treba napomenuti da su međunarodne odredbe o prijevozu opasnih tvari utvrđene aktima raznih međunarodnih organizacija, među ostalim Gospodarske komisije Ujedinjenih naroda za Europu (UNECE) te raznih specijaliziranih tijela Ujedinjenih naroda, kao što je Pododbor stručnjaka za prijevoz opasnih tvari Gospodarskog i socijalnog vijeća (ECOSOC). Budući da pravila moraju biti međusobno sukladna, među organizacijama uključenima u taj rad razvijen je složen međunarodni sustav za koordinaciju i usklađivanje. Odredbe se prilagođavaju svake dvije godine.

Tijekom pripreme ovih izmjena provedeno je savjetovanje s brojnim stručnjacima iz javnog i privatnog sektora i održani su sljedeći tehnički sastanci:

– Pododbor stručnjaka za prijevoz opasnih tvari pri Gospodarskom i socijalnom vijeću UN-a (ECOSOC):

(1) 64. sjednica u Ženevi, 24. lipnja – 3. srpnja 2024.;

(2) 65. sjednica u Ženevi, 25. studenog – 3. prosinca 2024.;

(3) 66. sjednica u Ženevi, 30. lipnja – 4. srpnja 2025.;

(4) 67. sjednica u Ženevi, 24. studenog – 3. prosinca 2025.;

– zajednički sastanak u okviru UNECE-a Odbora stručnjaka RID-a i Radne skupine za prijevoz opasnih tvari:

(5) jesenska sjednica 2024. u Ženevi, 10.–13. rujna 2024.;

(6) proljetna sjednica 2025. u Bernu, 24.–28. ožujka 2025.;

(7) jesenska sjednica 2025. u Ženevi, 17.–25. rujna 2025.;

(8) proljetna sjednica 2026. u Bernu, 24.–27. ožujka 2026.;

– u okviru UNECE-WP.15 (ADR):

(9) 116. sjednica u Ženevi, 5.–8. studenog 2024.;

(10) 117. sjednica u Ženevi, 6.–8. svibnja 2025.;

(11) 118. sjednica u Ženevi, 4.–6. studenog 2025.;

(12) 119. sjednica u Ženevi, 5.–8. svibnja 2026.;

– u okviru UNECE-WP.15/AC.2 (ADN):

(13) 44. sjednica u Ženevi, 26.–30. kolovoza 2024.;

(14) 45. sjednica u Ženevi, 27.–31. siječnja 2025.;

(15) 46. sjednica u Ženevi, 25.–29. kolovoza 2025.;

(16) 47. sjednica u Ženevi, 26.–30. siječnja 2026.;

i 35. sjednica Upravnog odbora ADN-a u Ženevi 30. siječnja 2026.

Na tim su sastancima stručnjaci iz navedenih odbora analizirali i obradili pojedinačne prijedloge izmjena. U većini slučajeva preporučeno djelovanje podržano je jednoglasno. U slučaju nekih prijedloga preporuke je podržala većina stručnjaka.

Osim ako se predložene izmjene prilogâ ADR-u o kojima je glavni tajnik Ujedinjenih naroda poslao obavijest proglase odbijenima na temelju članka 14. stavka 3. u roku od tri mjeseca od datuma obavijesti, tj. 1. listopada 2026., predmetne izmjene stupit će na snagu 1. siječnja 2027. i postat će obvezujuće za stranke.

Osim ako se predložene izmjene propisa priloženih ADN-u proglase odbijenima na temelju članka 20. stavka 5. u roku od tri mjeseca od datuma obavijesti, tj. 1. listopada 2026., predmetne izmjene stupit će na snagu 1. siječnja 2027. i postat će obvezujuće za stranke.

3. STAJALIŠTE KOJE TREBA ZAUZETI U IME EU-A

Primjereno je utvrditi stajalište koje treba zauzeti u ime Unije o navedenim izmjenama ADR-a i ADN-a jer će one biti obvezujuće na temelju međunarodnog prava i mogu presudno utjecati na sadržaj prava Unije, to jest na Direktivu 2008/68/EZ Europskog parlamenta i Vijeća[3]. U toj se direktivi utvrđuju zahtjevi za prijevoz opasnih tvari cestom, željeznicom ili unutarnjim plovnim putovima koji se u skladu s člankom 1. primjenjuju unutar ili između država članica, upućivanjem na ADR, RID i ADN. U članku 4. Direktive navedeno je da se prijevoz opasnih tvari između država članica i trećih zemalja odobrava ako je u skladu sa zahtjevima ADR-a, RID-a ili ADN-a, osim ako je u prilozima navedeno drukčije. Nadalje, u skladu s člankom 8. Direktive 2008/68/EZ Komisija je ovlaštena prilagođavati odjeljak I.1. Priloga I. i odjeljak III.1. Priloga III. Direktivi 2008/68/EZ znanstvenom i tehničkom napretku, posebno kako bi se uzele u obzir izmjene ADR-a, RID-a ili ADN-a.

U skladu s člankom 3. stavkom 2. UFEU-a EU je time stekao isključivu nadležnost u područjima obuhvaćenima međunarodnim sporazumima ADR-om i ADN-om. Budući da se Direktivom 2008/68/EZ prilozi ADR-u i propisi priloženi ADN-u izričito integriraju u pravo EU-a za nacionalni i međunarodni prijevoz opasnih tvari, svim promjenama tih sporazuma na međunarodnoj razini izravno se mijenja zakonodavstvo EU-a.

EU nije ugovorna stranka ADR-a ni ADN-a. Međutim, to ga ne sprječava da izvršava svoju nadležnost tako da, u okviru svojih institucija, utvrđuje stajališta koja će se u njegovo ime zauzeti u tijelima uspostavljenima tim sporazumima, posebno posredstvom država članica koje su stranke tih sporazuma i djeluju zajednički u njegovu interesu[4].

ADR trenutačno ima 55 ugovornih stranaka i sve su države članice EU-a ugovorne stranke tog sporazuma. ADN ima 18 ugovornih stranaka, od čega 13 država članica EU-a.

Predviđene izmjene smatraju se primjerenima za siguran i isplativ prijevoz opasnih tvari, vodeći pritom računa o tehnološkom napretku, te ih se stoga može podržati.

4. PRAVNA OSNOVA

4.1. Postupovna pravna osnova

WP.15 je tijelo uspostavljeno na temelju sporazuma, konkretno Sporazuma o međunarodnom cestovnom prijevozu opasnih tvari (ADR).

---

[3] Direktiva 2008/68/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 24. rujna 2008. o kopnenom prijevozu opasnih tvari (SL L 260, 30.9.2008., str. 13.).

[4] Presuda Suda od 7. listopada 2014., Njemačka/Vijeće, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, t. 52.

Upravni odbor ADN-a je tijelo uspostavljeno na temelju sporazuma, konkretno Europskog sporazuma o međunarodnom prijevozu opasnih tvari unutarnjim plovnim putovima (ADN).

Predloženi akti skupine WP.15 i Upravnog odbora ADN-a imaju pravne učinke na temelju ADR-a i ADN-a. U prethodno navedenim uvjetima predloženi će akti biti obvezujući prema međunarodnom pravu u skladu s člankom 14. ADR-a i člankom 20. ADN-a i mogu presudno utjecati na sadržaj zakonodavstva Unije, to jest na Direktivu 2008/68/EZ. Naime, na temelju članka 1. Direktive 2008/68/EZ obvezna je upotreba tih pravila za prijevoz opasnih tvari cestama i unutarnjim plovnim putovima unutar i između država članica, a člankom 4. Direktive 2008/68/EZ u vezi s trećim zemljama propisuje se sljedeće: „Prijevoz opasnih tvari između država članica i trećih zemalja odobrava se ako je u skladu sa zahtjevima ADR-a, RID-a ili ADN-a, osim ako je u prilozima navedeno drukčije.”. Prethodno navedene izmjene utjecat će na primjenu Direktive 2008/68/EZ u smislu njezina članka 8. U skladu s tom odredbom, Komisija je ovlaštena prilagođavati Prilog I. odjeljak I.1. i Prilog III. odjeljak III.1. Direktivi 2008/68/EZ znanstvenom i tehničkom napretku, posebno „kako bi se uzele u obzir izmjene ADR-a, (…) i ADN-a”.

Predviđenim aktom ne dopunjuje se niti se mijenja institucionalni okvir sporazuma.

Stoga je postupovna pravna osnova za predloženu odluku članak 218. stavak 9. UFEU-a.

4.2. Materijalna pravna osnova

Glavni cilj i sadržaj predviđenog akta odnose se na prijevoz opasnih tvari cestama i unutarnjim plovnim putovima. Stoga je materijalna pravna osnova predložene odluke članak 91. UFEU-a.

4.3. Zaključak

Pravna osnova predložene odluke Vijeća trebao bi biti članak 91. UFEU-a u vezi s člankom 218. stavkom 9. UFEU-a.

5. OBJAVA PREDVIĐENOG AKTA

U cilju transparentnosti i pravilnog upućivanja, odluke Radne skupine za prijevoz opasnih tvari (WP.15) i Odbora za sigurnost ADN-a objavit će se u *Službenom listu Europske unije* uz navođenje datuma njihova stupanja na snagu.

2026/0249 (NLE)

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

o stajalištu koje u ime Europske unije treba zauzeti o izmjenama prilogâ Sporazumu o međunarodnom cestovnom prijevozu opasnih tvari (ADR) i propisa priloženih Europskom sporazumu o međunarodnom prijevozu opasnih tvari unutarnjim plovnim putovima (ADN)

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 91. u vezi s člankom 218. stavkom 9.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

budući da:

(1) Sporazum o međunarodnom cestovnom prijevozu opasnih tvari (ADR) stupio je na snagu 29. siječnja 1968. Europski sporazum o međunarodnom prijevozu opasnih tvari unutarnjim plovnim putovima (ADN) stupio je na snagu 28. veljače 2008.

(2) U skladu s člankom 14. ADR-a, svaka ugovorna stranka može predložiti jednu ili više izmjena prilogâ ADR-u; stoga Radna skupina za prijevoz opasnih tvari (WP.15) osnovana u okviru UNECE-a može donijeti izmjene prilogâ ADR-u. U skladu s člankom 20. ADN-a, Odbor za sigurnost i Upravni odbor osnovani u okviru UNECE-a mogu donijeti izmjene propisa priloženih ADN-u.

(3) Izmjene o prijevozu opasnih tvari cestama i unutarnjim plovnim putovima koje su donijeli WP.15 i Upravni odbor ADN-a tijekom dvogodišnjeg razdoblja 2024. – 2026. dostavljene su ADR-u i ugovornim strankama ADN-a 1. srpnja 2026. Osim ako se predložene izmjene prilogâ ADR-u i propisa priloženih ADN-u proglase odbijenima u roku od tri mjeseca od datuma obavijesti, tj. 1. listopada 2026., predmetne izmjene stupit će na snagu 1. siječnja 2027. i postat će obvezujuće za stranke.

(4) Ako se izmjene prilogâ ADR-u i propisa priloženih ADN-u donesu, proizvodit će pravne učinke i mogu presudno utjecati na sadržaj pravila Unije.

(5) Stoga je potrebno utvrditi stajalište koje treba zauzeti u vezi s izmjenama prilogâ ADR-u i propisa priloženih ADN-u.

(6) Stajalište Unije trebaju izraziti države članice koje su ugovorne stranke ADR-a i ADN-a, djelujući zajednički u interesu Unije,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Unija se slaže s nacrtom izmjena priloga A i B ADR-u, kako je naveden u Obavijesti UN-a C.N.252.2026.TREATIES-XI.B.14, u okviru Radne skupine UNECE-a za prijevoz opasnih tvari WP.15, i nacrtom izmjena propisa priloženih ADN-u, kako je naveden u Obavijesti UN-a C.N.254.2026.TREATIES-XI.D.6, u okviru Upravnog odbora ADN-a.

Članak 2.

Stajalište utvrđeno u članku 1. izražavaju države članice koje su ugovorne stranke ADR-a i ADN-a, djelujući zajednički u interesu Unije.

Članak 3.

Manje tehničke izmjene stajališta utvrđenog u članku 1. mogu se dogovoriti bez daljnje odluke Vijeća.

Članak 4.

Odluke Radne skupine za prijevoz opasnih tvari (WP.15) i Odbora za sigurnost ADN-a objavljuju se u *Službenom listu Europske unije* uz navođenje datuma njihova stupanja na snagu.

Članak 5.

Ova je Odluka upućena državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu,

Za Vijeće
Predsjednik